

2025eko abendua

KONPOSTA

Sasieta Mankomunitateko konpostagileei zuzenduriko aldizkaria

Etxeko konposta
Komunitate konposta

**KONPOSTA
EGITEA EKINTZA
EKOLOGIKOA
DA!**

2005. urtean hasi zen Sasieta Mankomunitatea konposta bultzatzen. Orduz geroztik 20 urte pasa dira eta urte hauetan zehar poliki poliki konpostatzaile kopurua handitzen joan da.

SASIETA
MANKOMUNITATEA

Gipuzkoako
Foru Aldundia
Jasangarritasun
Departamentua

Diputación Foral
de Gipuzkoa
Departamento de
Sostenibilidad

Aplikatzeko unerik egokiena udaberria da, ereiten edo birlandatzen hasi aurretik.

NOIZ ETA NOLA ERABILI ZURE KONPOSTA

Aplikatzeko unerik egokiena udaberria da, ereiten edo birlandatzen hasi aurretik. Udazkean edo neguan ere oso onuragarria da, elikagaiak gradualki integratzeko eta askatzeko aukera ematen baitu, hurrengo denboraldirako lurzorua prestatuz.

Onurak ziurtatzeko, komeni da horrela aplikatzea:

- **Lurra prestatzeko**
2-5 cm-ko geruza uniformeazabaldtu. Lurzoruko lehen 10-15 zentimetroekin piskabat nahastu.
- **Loreontziak eta jardinerak**
Nahastu konpost helduaren % 10-30 zure ohiko substratuarekin.
Dagoeneko ezarrita dauden landareetarako, 1-2 cm-ko geruza mehea zabaldtu loreontziaren gainazalean, 2-3 hilabete behin.
- **Ezarritako laboreak mantentzeko**
1-2 cm-ko konpost geruza bat zabaldtu landareen oinarriaren inguruan, *mulch* gisa.

Erabilera	Konpost kantitatea
BELARDIA	Landaketa berria: 2-3 kg/m ² Mantenua: 0,5-1 kg/m ²
FRUTA ARBOLAK	Landaketa berria: lurra eta konposta proportzio berdinetan nahastu. Ongarri bezala: 2 cm-ko konpost geruza zuhaitzaren oinarrian.
BARATZEA	1 kg/m ²
PARTERREAK	1-2 kg/.m ² edo lorategiko lurra eta konposta proportzio berdinetan nahastu.
ZUHAITZAK ETA ZUHAIXKAK	2-3 cm-ko geruza zuhaitzaren oinarrian.
LOREONTZIAK ETA LORATEGIAK	2-3 cm-ko geruza.
TRANSPLANTEAK	Konpost zati bat nahastu hiru lur zatirekin.

Konposta lurzoruan aplikatzeak dituen onurak

**Lurzorua
egitura hobetzen du:**

Lur aireztatuagoa, solteagoa eta lan egiteko errazagoa lortuko dugu.

**Ura atxikitzen
laguntzen du:**

Lurzorua ura atxikitzeko duen gaitasuna handitzen du.

**Mantenugaiak
ematen ditu:**

Oinarrizko mantenugaiak ditu, hala nola nitrogenoa, fosforoa eta potasioa.

Aholku gehigarriak

KONPOSTAN HAZIAK KENTZEKO

Konpostaje prozesuan tenperatu altuak lortzea funtsezkoa da. 55-70 °C-ko tenperaturak lortu eta mantenduz gero, sastraka gehienek eta nahi ez diren landare gehienek haziak hilko ditugu. Bestela, eguzkiaren izpiak baliatu ditzakegu: konposta eguzkitan utzi dezakegu lurlean aplikatu aurretik hazien desintegrazioa bizkortzeko, baina tenperatura gutxiago kontrolatuta.

BEROKO KONPOSTAJEA

● Prozesua

Hori da metodorik eraginkorrena, konpost pilaren barruko tenperatura altuek haziak hiltzen baitituzte.

● Tenperatura

Funtsezkoa da 55-70 °C arteko tenperaturetara iristea. Tenperatura horiek hainbat egun edo astetan mantentzea da egokiena hazi gehienak, erresistenteenak barne, ezabatzen direla ziurtatzeko.

● Prozesua

Konpost pila tenperatura egokietara iristen ez bada, metodo hau erabil dezakezu. Jarri konposta poltsa beltz batean edo edukiontzi garden batean, eta utzi eguzkitan egun batzuetan.

● Eraginkortasuna

Eguzkiaren beroak materialaren tenperatura handitzen du eta haziak kentzeko prozesua bizkortzen laguntzen du, batez ere egun beroetan.

SOLARIZAZIOA

PREBENTZIOA ETA ERABILERA

● Hotzeko konpostajea saihestea

Etxeko konpostagailuetan, nahikoa berotzen ez diren konpost pilek askotan haziak bizirik irauteko eta ernatzeko aukera ematen dute.

● Material freskoa gehitzea

Konposta etapa goiztiar edo hotz batean badago, nahastu egin dezakezu oxigenatzeko.

Gero eta gehiago gara! Zorionak konpostagileoi!

Sasietako Mankomunitatean konposta egiten dugun 2.700 familia baino gehiago gara. Hondakin organikoak udalerrian aprobetxatzen dira eta, horrela, garraioan emisioak ekiditen dira iraunkortasuna sustatuz.